

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **30** let

Miklavž Čuk: Ljubljana v mojih očeh

Z nemščino po ljubljanskih ulicah Ljubljana, februar 2014

Umberto Eco je nekoč hudomušno pripomnil: »Nemščina je kakor ženske. Nikoli jim ne prideš do dna.« Pa si želimo priti in tako se tujega jezika učimo na različne načine. Metod je veliko, a predvsem mentorjeva umetnost je, da jih odkrije in poveže v celoto in v podporo učenju sistema jezika, spoznavanju tuje in hkrati domače kulture, delovanju (denimo prevajanje). Skupina študentov nemščine na UTŽO Ljubljana se bogati s tovrstnim znanjem svoje mentorice profesorice *Marjete Savnik Tuma*. »Pred tedni smo na njeno pobudo izpeljali projekt *Turistične znamenitosti Ljubljane*. Znanje smo iz predavalnic in tamkajšnjih situacij 'preselili' v življenje, zavedajoč se, da je transfer znanja ena večjih težav pri učenju tujega jezika. Srečali smo se dvakrat. Vsak od nas je izbral svojo ljubljansko znamenitost in odigral dvojno vlogo: kot turistični vodič jo je v nemškem jeziku predstavil skupini, kot sošolec–turist je prisluhnil pripovedovalcu. Tretje srečanje skupine smo namenili analizi izvedbe projekta in izmenjavi vtisov - značilnost projektnega učenja. Razmišljamo že o novih projektih. A to je že druga zgodba. Herzliche Grüße!« (Vir: Študijski krožek nemškega jezika)

M.A.: Moški, ki je iznenada padel

Kognitivne dejavnosti in manj padcev v bolnišnici. Ne misli le glava, misli tudi telo. Brdo pri Kranju, 14. februar 2014

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstvo za zdravje so organizirali Mednarodni posvet o naložbah na področju sociale in zdravja v Sloveniji. Dolgo bivanje velikega števila pacientov v bolnišnicah veliko stane in je značilno za manj razvite države, drugod damo ljudem pripomočke: preventivo, znanje. »Zdravi ljudje so produktivni na vseh področjih življenja, ne le pri delu,« je poudaril *Martin Seychell* (Direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov, Evropska komisija). *Dr. Božidar Voljč* (Inštitut Emonicum) je zbranim "vrgel kost": »Kako prepričati državne institucije, naj ne odkrivajo tople vode, da je pomembna preventiva in da veliko nevladnih organizacij že dolgo deluje v to smer?« Tudi *dr. Mateja Kožuh Novak* (ZDUS) je temu pritrdila, saj je kar 50% starejših od 69 let popolnoma sposobnih samostojnega gibanja in življenja. *Mojca Gabrijelčič Blenkuš* (NIJZ) je predstavila spoznanja projekta PANGeA: Telesna aktivnost in prehrana za kakovostno staranje (Slovenija in Italija, 2011 – 2014). Z raziskavo so znova dokazali vpliv mentalne dejavnosti v bolnišničnem okolju na telesno in psihično zdravje. Ko starejši bolniki, ki so v bolnišnici miselno dejavni, vstanejo s postelje, imajo stabilnejši korak, manj padajo kot oni, ki le ležijo. Ne misli le glava, misli tudi telo, pravi filozof Michel Onfray. *Alijana Šantej* (UTŽO) je znova opozorila na pozitivno korelacijo med smiselnimi intelektualnimi dejavnostmi, socialno vključenostjo ter avtonomnostjo in produktivnostjo starejših. (Vir: Maja Vodopivec)

Miklavž Čuk: Srečanje generacij

Novo srečanje po Skypu v projektu medgeneracijskega učenja ECIL Vancouver, Pittsburgh, Jönköping, Ljubljana, 12. februar 2014

On-line izobraževalni program *Stopimo skupaj, bodimo skupaj* bo udeležencem pomagal razumeti koncept generacije in medgeneracijske prakse (povezovanje, sodelovanje, učenje generacij v lokalnem okolju) in sicer v dveh kontekstih: lokalna skupnost (družina, stanovanjska stavba, soseska, mestna četrt itd.) in podjetje. Kontekst determinira izobraževanje starejših, vsebine in metode. Cilj pa ostaja isti: krepiti vezi med starejšimi, med generacijami, ki imajo več kultur (preteklo in sedanjost) in mladimi, ki imajo eno kulturo (kulturo sedanjosti) in so vanjo bolj vpeti kot so morebiti starejši. Dogovorili smo se o vsebinah in nosilcih izvedbe konference, ki bo oktobra v

Sofiji in opozorili na razmeroma slabo raziskano vprašanje medgeneracijskih vezi v podjetju na vseh ravneh: psihološki, sociološki, ekonomski, antropološki ravni.

Več: dusana.findeisen@guest.arnes.si

Predstavitvi knjige *Spoznaj sebe in druge*: občinstvo, moderatorka Zdenka Peloz in avtorica Ana Krajnc

Andragoško društvo Slovenije in UTŽO Ljubljana skupaj o medsebojnih odnosih Ljubljana, 26. februar 2014

Dvorana se je zapolnila do zadnjega ob predstavitvi dela prof. dr. Ane Krajnc *Spoznaj sebe in druge*. Pogovor je moderirala dr. Dušana Findeisen. To je že druga predstavitev v Ljubljani. Prva, ob sodelovanju moderatorke *Zdenke Peloz*, je potekala, seveda spet na drugačen način, v Trubarjevi hiši literature. Kdo smo, kam plujemo, kako obvladujemo spremembe, kako se čustveno odzivamo nanje, kako ustvarjamo komplementarne odnose, se medsebojno uporabljamo za zadovoljevanje psiho-socialnih potreb - ne pa zlorabljam! - v tej družbi sprememb, to so bila temeljna vprašanja, okrog katerih se je vrtil pogovor. Pogovor o človeku kot družbenem bitju. Pogovor bi veljalo zaradi velikega zanimanja, ki ga je obakrat pokazalo občinstvo, ponoviti v različnih krajih in na različnih UTŽO po Sloveniji.

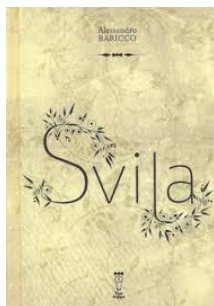
Dolgoživost je moč. Trg je razdrobljen.

19. februar 2014

Udeležili smo se interaktivne spletne konference organizacije GIA – Grantmakers in Ageing *Dolgoživost je moč* (angl. Longevity is Power). Pogovor je tekel o *inteligentnem poslovnem svetu*, ki se ukvarja s starejšimi delavci in starejšimi potrošniki. V Združenih državah Amerike, denimo, je 40 % prebivalcev, ki so stari nad petdeset let. Ti posedujejo 70 % dohodka, porabijo 70 % potrošnih dobrin, 33 % Američanov v tej starosti zelo pogosto uporablja internet. Starejši so v mnogih državah pomembni potrošniki. Starajoča se družba poraja tudi mlada inovativna start-up podjetja, ki se ukvarjajo s starejšimi kupci. Ta ugotavljajo, da je trg starejših potrošnikov razdrobljen, da je tu na tisoče individualnih želja. Končno so se dokopali do stare resnice, da si ljudje nikoli nismo tako malo podobni kot v starosti! Kaj počnejo mlada inovativna podjetja? Zagotavljajo primeren, cenovno ugoden prevoz po mestu, zaposlujejo starejše, podpirajo starejše podjetnike, podpirajo družinske pomočnike, premoščajo digitalen razkorak. Vskočijo tam, kjer je pomanjkanje nečesa. Kaj pa rast?

Eleonora, študenti UTŽO in *Svila*

Med izobraževanjem in kulturo ali moč zgodbe na Italijanskem inštitutu za kulturo Ljubljana, 27. februar 2014

Študente študijskih krožkov italijanščine z UTŽO Ljubljana je nedavno povežalo prvo *Literarno srečanje ob kavi* na Italijanskem inštitutu za kulturo v Ljubljani. Razpravo o delu Alessandra Baricca Seta (slov. Svila) je moderirala *Eleonora Kolar*. Dolga in nevarna potovanja, neuslišana ljubezen, želje, strast, sakralizacija čudovitega in čutnega blaga - svile, povrh pa še upočasnjena časa. Vse to je naredilo iz tega romana italijanskega pisatelja le v nekaj mesecih kulturno knjigo, pravljico, zgodbo. Delo je prevedeno v slovenski jezik, leta 2007 pa ga je režiser François Girard prenesel tudi na filmsko platno. (Vir: Maja Vodopivec)

Mavrično prostovoljstvo študentov UTŽO bo v dobro javne ustanove Mavrica Ljubljana, 19. februar 2014

Načelo Slovenske UTŽO je tudi "izobraževanje starejših podpre razvoj lokalnega okolja". Tako je na sedežu UTŽO Ljubljana potekalo skupno izobraževalno srečanje prihodnjih prostovoljcev - posrednikov kulture in osebja Mavrice, enote CUDV Draga, ki se posveča odraslim s pridobljeno možgansko poškodbo glave. Navzoči so se seznanili z naravo dela in posredovanja znanja in kulture. Znanje in kultura namreč nista blago kot vse drugo. Ko ju predamo, ko ju podarimo, sta še zmeraj naša, a obogatita se z znanjem in odzivi obdarovancev. Vrh tega je prav, da se zdravstvene in druge ustanove odpirajo v lokalni prostor. Študentke UTŽO bodo v Mavrici vodile delavnice angleščine, bralne krožke, pripravljale bodo skupine na ogled muzejskih razstav. Člani študijskega krožka Umetnost pripovedovanja bodo darovali pripovedi zgodb. (Vir: Alijana Šantej)

Računalniška učna podpora

Ob četrtkih teče individualna računalniška podpora študentom UTŽO Ljubljana. Vodi jo Jurij Kus, tudi študent UTŽO. Ker je zanimanje preseglo meje pričakovanega odziva, sodelujejo z njim še Meta Žgur, Robi Mlakar in Blaž Lapanja. Za zdaj je čakalni seznam prepoln, zato bo potrebna potrpežljivost.

Novo v projektu CINAGE

Partnerji v projektu CINAGE – European Cinema for Active Ageing v okviru programa Vseživljenjsko učenje sporočajo, da je izšla študija *Podoba današnjega in prihodnjega avdiovizualnega občinstva* (angl. A profile of current and future audiovisual audiences). Študija o filmskem občinstvu v Evropi je stekla leta 2013 po naročilu Evropske komisije. Program Ustvarjalna Evropa si prizadeva za nove skupine filmskega občinstva. Je projekt CINAGE pred časom s svojim prizadevanjem, da pregleda evropske filme z vidika dejavnega staranja?

Več: www.cinageproject.eu

Več: <http://ec.europa.eu/culture/media/media-content/documents/audiovisual-audience-report.pdf>

Jasne misli UTŽO. Iz pogovora z mentorjem študijskega krožka filozofije Februar 2014

Splošna volilna pravica? Vsakdo je zmožen voliti. To je prednost demokracije. Lahko pa volimo

neumno, čustveno, strastno, brez razmisleka. Ni dovolj dela. »Krivi so priseljenci,« pomislimo. To je neumno in to je čustveno. Kot državljani ne smemo biti čustveni! Treba je razmišljati, dvomiti, narediti tudi mite, že sprejete resnice, vprašljive. Se vprašati, kaj je res in kaj ni.

Institucije? Jih imamo preveč ali doživljamo dekonstrukcijo institucij? Veliko lahko naredimo *zunaj* institucije, ne proti instituciji! Ustanovili smo univerzo za tretje življenjsko obdobje. Zakaj? Zato, ker ljudje potrebujejo pripomočke za to, da lahko o nečem bolje razmislijo sami, da lahko nekaj naredijo sami. Damo jim znanje o mestu, da ga lahko sooblikujejo. Ne razpravljamo v nedogled o konceptih, ljudem hitro damo v roke zemljevid, da ga uporabijo, da si utrejo pot, sami.

Na UTŽO razmišljamo. Smo proti zapovedim. Kantova morala? Kant pravi, nikoli ne smemo lagati. Takšen je Kantov kategorični imperativ. Vendar, zamislite si: Pride gestapo, skrivate Juda. Poveste, kje je, ne lažete, imate čiste roke, a pošljete Juda v smrt. Ali: Kantovi filozofiji zapisan zdravnik vas pregleda in pravi: »Konec je, ni kaj narediti.« Ne laže. A posledice?

Je poučevanje morale potrebno? Seveda, morala je vedenje o drugem.

Napovedujemo, vabimo

Mednarodna razstava mask

22. februar do 15. marec 2014, Krapina

105 umetnikov razstavlja 136 mask, med njimi tudi devet oblikovalcev gline društva Lipa, UTŽO Domžale, pod vodstvom mentorice Lučke Šičarov. Če vas pot zanese mimo Krapine, razstava v Galeriji mesta Krapina je odprta do 15. marca 2014. Vabljeni!

Delavnica Wikipedija

Torek, 4. marec 2014, ob 15.00 uri, Ljubljana, Poljanska 6

Delavnico za ustvarjalce vsebin na slovenski Wikipediji bo vodila študentka Ljuba Brank, ena prvih ambasadork Wikipedije na UTŽO Ljubljana.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Cikel Uravnotežena prehrana in gibanje za zdravje

Od 5. marca do 9. aprila 2014, vsako sredo ob 9.00 uri, Ljubljana, Poljanska 6

Izobraževalni cikel s področja zdravega sloga življenja *Uravnotežena prehrana in gibanje za zdravje v poznejših letih življenja* (cikel je deležen finančne podpore Ministrstva za zdravje RS).

Predavateljici: dr. Tanja Pajk Žontar in Alenka Albreht. Predavanja bomo izvedli tudi na UTŽO Murska Sobota (7. marec), Sevnica (11. marec) in Škofja Loka (15. april).

Glina in človek sta sestra in brat stvarstva

Sreda, 5. marec 2014, ob 18.00 uri, Grad Sevnica

V okviru niza dogodkov Radogost večera bo gostja keramičarka Lučka Šičarov, mentorica študijskih krožkov na UTŽO Ljubljana in UTŽO Domžale.

Njenih trideset let. Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Četrtek, 20. marec 2014, Cankarjev dom, Klub CD

Osrednja kulturna prireditev v počastitev trideset let delovanja Slovenske UTŽO pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Seja Sveta Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje in medgeneracijski centri UTŽO

Znaš, nauči drugega

Torek, 25. marec 2014, ob 10.00 uri, Mestna knjižnica Grosuplje, Adamičeva cesta 15, Grosuplje

Predstavili bomo, kako ustvarjati in podpirati medgeneracijsko izobraževanje za lokalni razvoj.

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Oglej ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net